

## Metodekursus, Statistik Efterår 2011

### Hjemmeopgave 2

Opgave 1:

Følgende tabel giver sammenhængen mellem operationstype og efterfølgende komplikationer:

	KOMPLIKATIONER		
	Ja	Nej	Total
Gynecological surgery	235	5	240
Abdominal surgery	210	35	245
Total	445	40	

a) Beregn den relative risiko og lav et tilhørende 95 % sikkerhedsinterval. Fortolk intervallet.

$$RR = \frac{\frac{d_1}{n_1}}{\frac{d_0}{n_0}} = \frac{\frac{235}{240}}{\frac{210}{245}} = 1,1424$$

95% sikkerhedsinterval:

$$95\%CI = \log RR \pm 1,96 \cdot s.e.(\log RR) = \log RR \pm 1,96 \cdot \sqrt{\frac{1}{d_1} + \frac{1}{n_1} + \frac{1}{d_0} + \frac{1}{n_0}} \Leftrightarrow$$

$$95\%CI = \log 1,1424 + 1,96 \cdot \sqrt{\frac{1}{235} + \frac{1}{240} + \frac{1}{210} + \frac{1}{245}} = 0,1875$$

og

$$95\%CI = \log 1,1424 - 1,96 \cdot \sqrt{\frac{1}{235} + \frac{1}{240} + \frac{1}{210} + \frac{1}{245}} = 0,0788$$

Herefter beregner vi sikkerhedsintervallet:

$$95\%CI(RR) = e^{(\log RR - 1,96 \cdot s.e.(\log RR))} \text{ til } e^{(\log RR + 1,96 \cdot s.e.(\log RR))} = [1,082 ; 1,206]$$

Vi kan via sikkerhedsintervallet se, at den relative risiko for at få komplikationer postoperation er i 95 % af tilfældene 8-20 % større for folk med en gynækologisk operation.

b) Beregn OR og lav et tilhørende 95 % sikkerhedsinterval. Fortolk intervallet.

$$OR = \frac{\frac{d_1}{1 - \frac{d_1}{n_1}}}{\frac{d_0}{1 - \frac{d_0}{n_0}}} = \frac{d_1 \cdot \left(1 - \frac{d_0}{n_0}\right)}{d_0 \cdot \left(1 - \frac{d_1}{n_1}\right)}$$

Vi indsætter vores værdier og får

$$OR = \frac{235 \cdot \left(1 - \frac{210}{245}\right)}{210 \cdot \left(1 - \frac{235}{240}\right)} = 7,67347$$

For at lave et tilhørende 95 % sikkerhedsinterval skal vi først udregne:

$$s.e.(\log OR) = \sqrt{\frac{1}{d_1} + \frac{1}{n_1 - d_1} + \frac{1}{d_0} + \frac{1}{n_0 - d_0}} = \sqrt{\frac{1}{235} + \frac{1}{5} + \frac{1}{210} + \frac{1}{235}} = 0,487431$$

Derefter:

$$EF = e^{(1,96 \cdot s.e.(\log OR))} = e^{(1,96 \cdot 0,487)} = 2,59962$$

Herefter kan vi udregner sikkerhedsintervallet:

$$95 \% CI = \frac{OR}{EF} \text{ til } OR \cdot EF \Leftrightarrow$$

$$95 \% CI = \left[ \frac{7,67}{2,6}; 7,67 \cdot 2,6 \right] = [2,95 ; 19,95]$$

Når det så er sagt kan man tyde OR som at folk, der har fået gynecological surgery har i 95 % af tilfældene 2,95 til 19,95 gange større chance for at udvikle komplikationer i forhold til folk med abdominal surgery.

*Med 95% er <sup>godt</sup> mellem 2,95 og 19,95 gange højere for gyn-op end for abdo-opererede*

c) Man har tidligere på et andet hospital i udlandet fundet en OR på 5.0 med tilhørende 99 % sikkerhedsinterval (2.8,9.0). Kan det tænkes at de to OR'er ens, eller er der signifikant forskel?

Vi finder s.e.(logOR):

$$99\% \text{ CI} = \frac{\text{OR}}{\text{EF}} \text{ til } \text{OR} \cdot \text{EF} \Leftrightarrow$$

$$\text{EF} = e^{(2,58 \cdot s.e.(\log \text{OR}))} = \frac{9}{\text{OR}} = \frac{9}{5} = 1,8 \Leftrightarrow$$

$$e^{(2,58 \cdot s.e.(\log \text{OR}))} = 1,8 \Leftrightarrow$$

$$2,58 \cdot s.e.(\log \text{OR}) = \ln(1,8) \Leftrightarrow$$

$$s.e.(\log \text{OR}) = \frac{\ln(1,8)}{2,58} = 0,2278$$

Vi udfører herefter en z-test med de værdier vi har:

$$z = \frac{\log \text{OR}_1 - \log \text{OR}_0}{\sqrt{s.e. \log \text{OR}_1 + s.e. \log \text{OR}_0}} = \frac{\ln(5) - \ln(7,67)}{\sqrt{0,23 + 0,48}} = -0,796 \approx -0,8$$

Eftersom testen er tosidet svarer P-værdien til -0,8 til den samme som for +0,8. Vi slår derfor op i tabel A1 og finder, at da at p-værdien er  $0,2119 \times 2 = 0,42$ , hvilket vil sige at der ikke er bevis imod nulhypotesen, og der er derfor ikke nogen statistisk signifikant forskel i de to OR.

d) Det vides at gruppen af patienter der fik "Abdominal surgery" har gennemsnitsalder 55 med standard deviation 11, og gruppen der fik "Gynecological surgery" har gennemsnitsalder 40 med standard deviation 10. Er der signifikant forskel på aldersfordelingen i de 2 grupper ?

Vi benytter os af en uparret t-test:

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_0}{s.e.} = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_0}{s \cdot \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_0}}} = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_0}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) \cdot s_1^2 + (n_0 - 1) \cdot s_0^2}{n_1 + n_0 - 2}} \cdot \sqrt{\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_0}}}$$

Vi indsætter vores værdier og får:

$$t = \frac{40 - 55}{\sqrt{\frac{(240 - 1) \cdot 10^2 + (245 - 1) \cdot 11^2}{245 + 240 - 2}} \cdot \sqrt{\frac{1}{240} + \frac{1}{245}}} = -15,7041$$

Eftersom testen er tosidet svarer P-værdien til  $-15,7041$  til den samme som for  $+15,7041$ . Vi slår derfor op i tabel A4 og finder, at da at p-værdien er  $<0,001$ , hvilket vil sige at der er stærkt bevis mod nulhypotesen, der derfor må forkastes. Konklusion heraf er, at der er en statistisk signifikant forskel på aldersfordelingen i de to grupper, derfor er alder en confounder.

e) Hvordan ændrer svaret i d) din fortolkning af b) ? Kan du foreslå et andet test der kan benyttes hvis det er nødvendigt ?

Eftersom, der er en statistisk signifikant forskel i alder kan vi ikke bruge vores OR som udtryk for oddsene imellem de to patientgrupper, da vi har en confounder. (\*)

En alternativ test ville være at udføre en Mantel-Haenszel metode for  $2 \times 2$  tabeller for at finde OR efter at man tager højde for counfounding. Og derefter kan man udføre en Mantel-Haenszel Chi squared test for at tjekke om den er signifikant.

(\*) Kun vores konklusion da slet ikke bruges ?

Godkendt

Q